

**Olimpiada interdisciplinară CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(Limba și Literatura Română și Religie - LICEU)
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București**

**Probă scrisă
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
20 aprilie 2024**

Clasa a XII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

*Poate că este ceasul, de vreme ce scoboară
Din arbori toată frunza ce-a fost și strălucit,
Să ne privim trecutul în față, liniștit,
Când urma lui de umbră începe să ne doară.*

*Și, fără umilință și fără de mândrie,
Să ne-amintim în nopțe de noi, din fir în fir,
Și să privim zigzagul, pe stânci, de tibișir,
În care-și puse pasul fragila mărturie.*

*O zi mărunți, o nopțe aprinși cu foc de aștri,
Când răstigniți, când slobozi și mari și-adeșea mici,
Păstori de crizanteme, profeți pentru furnici,
Deasupra-ne vulturii pluteau în cer, albaștri.*

*Și de ni-s rupți genunchii de căile spinoase,
De ce pentru-ntristare să fie tot ce-a fost?
Nu-i toamnă? Să ne facem din noi un adăpost
Și s-adunăm deșertul, la cald, pe lângă case.*

*Să luăm cenușa stinsă pe vechile altare,
Să-i dăm din nou văpaia și-un fum mai roditor.
S-o-mprăștiem, sămânță, pe șesul viitor,
Nădăduind culesul târziu, cu întristare.*

*tibișir = cretă

Tudor Arghezi, *Poate că este ceasul*

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat.

20 de puncte

1. Numește o funcție a limbajului, ilustrând-o cu două exemple din text. **4 puncte**
2. Identifică tema textului și un motiv literar. **4 puncte**
3. Precizează tipul de lirism, justificându-ți răspunsul prin două secvențe semnificative. **4 puncte**
4. Prezintă, în 40–60 de cuvinte, semnificația titlului, prin referire la o secvență reprezentativă. **4 puncte**
- 4 Comentează, în 40-60 de cuvinte, cel de-al treilea catren, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice. **4 puncte**

Notă: Se punctează și respectarea normelor de punctuație și de ortografie.

B. Redactează un eseu de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți *sacralitatea existenței umane în lumea profană*, pornind de la textul-suport.

20 de puncte

În redactarea eseului, vei avea în vedere:

- prezentarea propriei viziuni despre modul în care se manifestă sacralitatea existenței umane în profan; **6 puncte**
- ilustrarea viziunii prezentate, cu două secvențe comentate din text; **4 puncte**
- valorificarea a două experiențe, una personală și una culturală/religioasă; **6 puncte**
- dezvoltarea unui punct de vedere original asupra temei. **4 puncte**

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

Fără îndoială, deosebirea dintre aceste două categorii este una fundamentală. Timpul profan este timpul nostru, timpul linear, timpul vieții în contingent – timpul umanului, ca să spunem așa. În vreme ce timpul sacru este acel timp în sine, acel timp – am zice – nu numai circular, dar acel timp care nu curge, în care toate sunt egale și „toate sunt supt raza ochiului etern”, cum zicea Eminescu. Totul există în raza ochiului dumnezeiesc simultan și etern, deci timpul sacru poartă pecetea divinității, poartă atributele divinității. Timpul profan este timpul uman, iar timpul sacru este timpul divin. Între timpul sacru și timpul profan sunt totuși posibile punți. Timpul sacru poate invada – și am dori să invadeze cât se poate de des – timpul profan, spațiul timpului profan. În vreme ce timpul profan nu poate invada timpul sacru.

Deci timpul profan este acesta al nostru, al diviziunilor, al liniarității secționată, conform necesității noastre imediate.

Zoe Dumitrescu-Bușulenga, *Să nu pierdem verticala*

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat.

20 de puncte

1. Transcrie, din textul-suport, două expresii care definesc *timpul profan*. **4 puncte**
2. Identifică, în text, două dintre *atributele divinității* pe care le poartă *timpul sacru*. **4 puncte**
3. Precizează sensul afirmației: *toate sunt supt raza ochiului etern*. **4 puncte**
4. Prezintă relația dintre *timpul sacru* și *viața veșnică*, valorificând textul dat. **4 puncte**
5. Explică, în 40–60 de cuvinte, afirmația: *Timpul sacru poate invada – și am dori să invadeze cât se poate de des – timpul profan, spațiul timpului profan. În vreme ce timpul profan nu poate invada timpul sacru*. **4 puncte**

Notă: Se punctează și respectarea normelor de punctuație și de ortografie.

B. Redactează un eseu, de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți rolul timpului în dobândirea veșniciei, valorificând experiența ta culturală și/sau religioasă.

20 de puncte

În redactarea eseului, vei avea în vedere următoarele:

- corelarea conținutului textului cu reperul tematic propus; **6 puncte**
- valorificarea unor concepte specifice din sfera valorilor religioase; **6 puncte**
- enunțarea unor judecăți de valoare care să transmită experiența culturală și/sau religioasă; **6 puncte**
- dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei. **2 puncte**

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:

- existența părților componente; **2 puncte**
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); **6 puncte**
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); **1 punct**
- respectarea limitelor de cuvinte. **1 punct**